

Струка (назив):	ТЕКСТИЛСТВО И КОЖАРСТВО		
Занимање (назив):	ДИЗАЈНЕР МОДНИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):	ТЕХНОЛОГИЈА ТЕКСТИЛА		
Опис (предмета):	Стручни предмет		
Модул (наслов):	ТЕХНОЛОГИЈА ПЛЕТЕЊА		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број: 03
Сврха			
Садржаји који се изучавају у модулу омогућавају ученику да стекне основна знања из области израде плетенина, врстама преплетаја и машинама за израду плетенина			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Усвојена знања и вјештине из предмета Технологија текстила, модул 01 и 02			
Циљеви			
Овај модул оспособљава ученике да: - стекну потребна теоријска знања о технолошком процесу плетења, - упознају различите поступке израде плетенина, - препознају различите преплетаје плетенина, - схвате принцип рада машина за израду плетенина, - разликују најважнија својства плетенина, - упознају подручја примјене плетенина у текстилној индустрији и шире, - овладају стручном терминологијом која је неопходна за комуницирање у струци, - стечена знања примјене у пракси за даље учење и праћење технолошког развоја у свом занимању, - развијају осјећај одговорности за квалитетно обављање самосталних задатака или за рад у групи.			
Теме			
1. Плетенине 2. Машине за плетење – врсте и принцип рада 3. Преплетаји плетенина			

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Плетенине	- објасни историјски развој израде плетенина,- објасни појам плетенине,- описује процес формирања петљи (очица),- објасни разлику у формирању између кулирне и ланчане плетенине,- објасни формирање редова и низова у плетенини.	- презентује хронолошки развој израде плетенина,- тумачи појам плетенине,- нацрта све фазе формирања петље (замка, полупетља, петља (очица)),- анализира разлику између кулирне и ланчане плетенине,- шематски прикаже структуру кулирне и ланчане плетенине,- разликује појмове низ и ред у плетенини.	- развија свијест о значају производње плетенина у текстилној индустрији,- савјесно и одговорно обавља повјерене послове,- ефикасно планира и организује вријеме,- прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност за тимски рад,- показује комуникативност, испољава иницијативу и предузимљивост,	Наставник ће: - користити презентације у раду са ученицима за реализацију наведене теме,- ученицима показати узорке разних врста плетенина,- објаснити историјски развој технолошког процеса плетења,- шематски приказати процес формирања петље,- користити слике и показати и објаснити разлику између кулирне и ланчане плетенине.
2. Машине за плетење – врсте и принцип рада	- наводи историјски развој плетаћих машина,- препозна основне функционалне елементе машина за плетење (игле, игленице, платине и пресе),- разликује принцип рада равних и кружних преплетаћих и плетаћих машина и машина које плету из основе,- разликује врсте плетаћих машина према: • поступку плетења (машине за кулирање и машине које плету из основе),	- презентује историјски развој плетаћих машина,- анализира основне функционалне елементе машина за плетење (игле, игленице, платине и пресе),- анализира принцип рада различитих машина за израду плетенина (равних и кружних преплетаћих и плетаћих машина и машина које плету из основе),- анализира врсте различитих машина за израду плетенина према: • поступку плетења,	- показује добру моторичку координацију и има добар слух и вид,- испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду,- показује позитиван став за развој и примјену нових технологија из области производње плетенина,- има осјећај за естетско обликовање плетенина,	Наставник ће: - користити презентације у раду са ученицима за реализацију наведене теме,- упознати ученике са историјским развојем машина за израду плетенина,- ученицима показати врсте плетенина које настају на различитим машинама за израду плетенина,- показати слике основних функционалних елемената за облоковање петљи ((игле, игленице, платине и пресе),- ученицима показати шему постепеног формирања петљи на кукастим и језичастим иглама и објаснити међусобну разлику,

	• начину покретања игала (преплетаче и плетаче машине), • облику игленица (машине са равном, кружном и тањирастом игленицом), • врсти употријебљених игала (плетаче машине са кукастим, језичастим и састављеним иглама), • броју игленица и броју фонтура (десно-лијеве, десно-десне и лијево-лијеве машине).	• начину покретања игала, • облику игленица, • врсти употријебљених игала, • броју игленица, • броју фонтура.	- комуницира уз употребу стручне терминологије, - технолошки је освијештен за израду нових врста плетенина, - стиче знања и развија еколошку свијест о важности очувања природе код производње плетенина.	- користити шеме различитих машина за плетење, - навести и објаснити главне разлике у начину стварања плетенине на равним преплетачим машинама, кружно преплетачим машинама, равним плетачим машинама, кружно плетачим машинама и машинама које плету из основе.
3. Преплетаји плетенина	- дефинише преплетај у плетенинама, - препозна кулирне плетенине, врсте и начине њиховог настајања, - препозна ланчане (снутковне) плетенине, - објасни разлику између десно-лијевих, десно-десних и лијево-лијевих преплетаја у кулирној плетенини, - објасни разлику између отворених и затворених преплетаја у ланчаној плетенини, - препозна врсте грешака у плетенини, - објасни својста и примјену плетенина	- анализира врсте преплетаја у кулирној плетенини, - анализира врсте преплетаја у ланчаној плетенини, - шематски приказује десно-лијеви, десно-десни и лијево-лијеви преплетај код кулирних плетенина, - шематски приказује отворени и затворени преплетај код ланчане плетенине, - тумачи најчешће грешке на плетенини, - упоређује поједине врсте плетенина по својствима и примјени.		Наставник ће: - користити презентације у раду са ученицима за реализацију наведене теме, - ученицима показати узорке разних врста плетенине (кулирне и ланчане), - користити шеме и објаснити појам преплетаја у плетенинама, врсте и начин настајања, - објаснити од чега зависе својства плетенина, - демонстрирати на узорцима плетенина најчешће грешке које се јављају на њима у производњи или доради, - навести примјере и набројати подручја употребе плетенина у зависности од њихових својстава.

Интеграција
Текстилна влакна Практична настава
Извори
Извори које наставник може користити у раду су: - уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске; - друга стручна и теоријска литература; - презентације, - видео материјали – интернет странице са садржајем у области текстила и примјени нових технологија, - шеме, скице, проспекти, - узорци плетенина, - посјете школској радионици и текстилним предузећима у окружењу.
Оцјењивање
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):	ТЕКСТИЛСТВО И КОЖАРСТВО		
Занимање (назив):	ДИЗАЈНЕР МОДНИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):	ТЕХНОЛОГИЈА ТЕКСТИЛА		
Опис (предмета):	Стручни предмет		
Модул (наслов):	ТЕХНОЛОГИЈА ДОРАДЕ		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број: 04
Сврха			
Садржаји који се изучавају у модулу омогућавају ученику да стекне основна знања из области оплемењивања и дораде текстилних материјала, врстама и начинима њиховог провођења			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Усвојена знања из предмета Технологија текстила модул 01,02 и 03			
Циљеви			
Овај модул оспособљава ученике да: - усвоје теоријска знања о бојама, - стекну знања о поступцима и техникама бојења и штампања текстилних материјала, - усвоје теоријска знања о поступцима у завршној доради текстилних материјала (апретирања), - усвоје теоријска знања о хемијским поступцима дораде текстилних материјала, - схвате значај и предности операција дораде на текстилним материјалима, - овладају стручном терминологијом која је неопходна за комуницирање у струци, - стечена знања примјене у пракси за даље учење и праћење технолошког развоја у свом занимању, - развијају осјећај одговорности за квалитетно обављање самосталних задатака или за рад у групи.			
Теме			
1. Бојење и штампање текстилних материјала 2. Дорада текстилних материјала			

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способен да:			
1. Бојење и штампање текстилних материјала	- дефинише технолошки процес бојења,- наводи основна својства бојила,- објасни припремне операције за бојење: смуђење, одшкробљавање, искухавање, мерцеризовање, бијељење..,- разликује бојење памучног, вуненог и синтетичког материјала,- разликује поступак и машине за бојење влакана, пређе и тканине,- објасни сличности и разлике у овим поступцима бојења,- дефинише технолошки процес штампања,- објасни припрему материјала за штампање,- наведе компоненте штампарске пасте,- наведе поступке штампања,- наведе технике штампања,- објасни поступке накнадне обраде штампања.	- тумачи технолошки процес бојења,- анализира својства бојила,- анализира појмове смуђење, одшкробљавање, искухавање, мерцеризовање, бијељење..,- анализира разлике у бојењу памучног, вуненог и синтетичког материјала,- уочи разлике у поступцима бојења влакана, пређе и тканине,- шематски прикаже поступке бојења на апаратима и машинама за бојање влакана, пређе и тканине ,- уочи разлику технолошког процеса штампања и бојења,- уочи од чега се састоји штампарска паста,- анализира различите поступке и технике штампања,- тумачи обраде након штампања.	- развија свијест о значају поступака оплемењивања и дораде материјала,- савјесно и одговорно обавља повјерене послове,- показује комуникативност, према сарадницима,- ефикасно планира и организује вријеме,- прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност за тимски рад,- испољи иницијативу и предузимљивост,- показује добру моторичку координацију и има добар слух и вид,- испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду,- показује позитиван став за развој и примјену нових технологија из области поступака оплемењивања и дораде,- има осјећај за естетику код оплемењивања	Наставник ће: - користити презентације у раду са ученицима за реализацију наведене теме,- ученицима показати бојане и штампане узорке текстилних материјала,- објаснити разлику бојаног и штампаног текстилног материјала уз показивање узорака,- објаснити појмове везане уз припрему материјала за бојање и штампање,- шематски приказати поступак бојања на апаратима и машинама за влакана, пређе и материјале и објаснити разлике,- шематски показати од чега се састоји штампарска паста и објаснити важност сваке компоненте,- користити шеме и објаснити поступке и технике штампања које се користе.

2. Дорада текстилних материјала	- објасни циљ и врсте дораде, - објасни значај и разлоге за провођење механичких и хемијских поступака дораде на текстилним производима, - разликује механичке и термичке машине у процесу дораде, - наброји и објасни најзначајније механичке и хемијске поступке дораде памучних материјала, - наводи машине за механичке поступке дораде памучних материјала, - наброји и објасни најзначајније хемијске поступке дораде вунених материјала, - наводи машине за механичке поступке дораде вунених материјала, - опише разлике механичких и хемијских поступака дораде овисно о сировинском саставу материјала.	- тумачи циљ дораде - упоређује врсте дораде, - тумачи значај и разлоге провођења механичких и хемијских поступака дораде, - одабере врсте материјала на којима се могу провести механички или хемијски поступци дораде, - упоређује механичке и термичке машине у процесу дораде, - анализира механичке и хемијске поступке дораде памучних и вунених материјала, - шематски нацрта принцип рада машина за механичке поступке дораде памучних и вунених материјала, - презентује врсте материјала према сировинском саставу на којима се могу провести механички и хемијски поступци дораде.	текстилних материјала различитим поступцима дораде, - комуницира уз употребу стручне терминологије, - поштује правила олемењивања и дораде текстилних материјала, - разумије упутства и приручнике за завршну дораду текстилних материјала, - стиче знања и развија еколошку свијест о важности очувања природе код технолошких процеса оплемењивања и дораде на текстилним материјалима.	Наставник ће: - користити разне презентације и паное који приказују садржаје из теме, - ученицима показати узорке текстилних материјала на којима су проведени различити поступци дораде, - објаснити циљеве и врсте дораде према сировинском саставу текстилног материјала, - објаснити значај механичких и хемијских поступака дораде, - шематски приказати и објаснити најзначајније механичке и хемијске поступке дораде памучних и вунених материјала, - користити слике за објашњење разлога провођења механичких и хемијских поступака дораде на текстилним производима.
Интеграција				
Текстилна влакна Практична настава				

Извори

Извори које наставник може користити у раду су:

- уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
- друга стручна и теоријска литература;
- презентације,
- видео материјали – интернет странице са садржајем у области текстила и примјени нових технологија,
- шеме, скице, проспекти,
- узорци текстилних материјала на који су проведени различити поступци дораде,
- посјете школској радионици и текстилним предузећима у окружењу.

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.